

FUNDACJA MAMY I TATY

Bariery dla zawierania małżeństw

Statystyki jednoznacznie wskazują na systematyczny spadek liczby małżeństw w Polsce. Badanie przeprowadzone przez Fundację Mamy i Taty pokazuje, że główne przyczyny tego procesu to niedostrzeganie korzyści płynących z małżeństwa oraz skupienie na rozwoju osobistym. Tylko 13 proc. respondentów wskazało, że to czynniki materialne udaremniają decyzję o ślubie.

W coraz bardziej liberalnym społeczeństwie, następują oczywiste zmiany w podejściu do wielu kwestii, w tym do instytucji małżeństwa. W ramach kampanii „Małżeństwo. Droga naszego życia” prowadzonej przez Fundację Mamy i Taty przeprowadzone zostały jakościowe i ilościowe badania postrzeganych wartości i korzyści z zawierania małżeństwa, które dają ciekawy obraz tych zmian. Według badania dominującą postawą jest pozytywne podejście do instytucji małżeństwa, która dla większości respondentów stanowi społecznie ważną wartość wymagającą ochrony, a także jedno z najważniejszych zadań życiowych podejmowanych przez człowieka.

Mimo pozytywnych postaw Polaków wobec małżeństwa statystyki jednoznacznie wskazują na systematyczny spadek liczby małżeństw w Polsce. Jaka jest tego przyczyna? Osoby, które brały udział w badaniu, jako najczęstszą przyczynę rezygnacji z małżeństwa wskazywały brak korzyści z niego płynących. Wśród innych powodów podawane były m.in. obawy, że trzeba będzie zrezygnować z ważnych osobistych celów i dążeń. Młodzi ludzie, szczególnie z dużych aglomeracji coraz częściej żyją w przeświadczeniu, że brak zobowiązań takich jak małżeństwo pozwoli im na swobodniejszy rozwój osobisty.

Inne wskazywane bariery, to na przykład brak wiary w wartość relacji z innymi ludźmi. Jest to o tyle ciekawe, że na zdecydowanie dalsze miejsce przesunęły się przyczyny materialne. Zaledwie 13% respondentów wskazało niewystarczające warunki materialne do założenia rodziny jako powód niedecydowania się na ślub. Jak napisano w raporcie: „Główne bariery zawierania małżeństw stanowią zarówno przyczyny o charakterze psychologicznym, jak i indywidualna sytuacja. Przyczyny psychologiczne są związane z jednej strony z

FUNDACJA MAMY I TATY

dewaluacją małżeństwa i z ogólniejszą dewaluacją relacji, z drugiej strony – z nasilonym indywidualizmem, niechęcią do podejmowania zobowiązań.”¹

Wyniki badań pokazują nie tylko kryzys małżeństwa, ale i generalnie kryzys budowania relacji. Ten trend, jakkolwiek dotyczący zdecydowanej mniejszości populacji, w żaden sposób nie powinien zostać zlekceważony. Kryzys więzi jest zjawiskiem upośledzającym społeczeństwo...

Ochrona instytucji małżeństwa wynika wprost z przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ale co równie ważne, wynika ze społecznego oczekiwania (jak wskazuje przytaczane badanie). W tym kontekście należałoby zastanowić się nad mechanizmami ochrony i wsparcia małżeństwa. Oczywiście pomysłów jest wiele, lecz przede wszystkim nie można zapomnieć o działaniach profilaktycznych, skierowanych do młodych ludzi, które pomogą kształtować pozytywne nastawienie do małżeństwa jako wielkiej wartości i stabilnego fundamentu dla budowania związku i rodziny.

To dobry moment na dobre działania, dopóki wciąż dla większości społeczeństwa, w tym dla ludzi młodych małżeństwo i rodzina są najważniejsze...

¹ Postrzegana wartość i korzyści z zawierania małżeństw, Raport z badania jakościowego i ilościowego, Maison & Partners, Warszawa 2019, str. 37.